

Geachte raadsleden,

Hierbij informeren wij u over een besluit van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid om een onderzoek uit te laten voeren naar mogelijkheden om de stijging van de kosten, gerelateerd aan het vastgoed van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, te dempen. Ook informeren wij u over de looptijd en organisatie van dit onderzoek en de wijze waarop u als raad hierover wordt geïnformeerd.

Huidige situatie: stijgende kosten vastgoedportefeuille

In het proces van regionalisatie is ervoor gekozen het eigendom en het beheer van de panden van de gemeenten naar de veiligheidsregio over te dragen. Dit vastgoed, dat beheerd wordt door de VRGZ, bestaat momenteel uit 40 panden. 95% van deze panden is eigendom, 5% wordt gehuurd. Vanuit deze panden organiseert de VRGZ haar dienstverlening aan onze 14 gemeenten.

De komende jaren zal zich een sterke stijging van de kosten met betrekking tot dit vastgoed voordoen. Hiervoor zijn meerdere oorzaken. Door gestegen kosten is onderhoud van de panden duurder geworden. Daarnaast moet het vastgoed verduurzaamd worden om tegemoet te komen aan de klimaatwetgeving. Ook zijn veel panden toe aan vernieuwing (nieuwbouw of levensverlengend onderhoud) vanwege de leeftijd van deze panden, wat een effect heeft op de kapitaalslasten. Deze stijging van kosten wordt niet gedekt door de huidige begroting en vraagt derhalve om een oplossing. In de Programmabegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 VRGZ is hier aandacht voor geweest. Een meerderheid van de gemeenten heeft naar aanleiding daarvan gevraagd om met een meer concreet uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan.

Bijeenkomst bestuursleden

Conform de vraag van de raden is gestart met het opstellen van een dergelijk plan. Om hier richting aan te geven is een themabijeenkomst voor bestuursleden georganiseerd op 4 april 2024. Deze bijeenkomst had beeldvorming en eerste meningsvorming over een mogelijk vervolg als doel. Daartoe hebben de bestuursleden toelichting gekregen op de huidige situatie en op de factoren die van invloed zijn op de stijging van de kosten van de vastgoedportefeuille.

Tijdens deze bijeenkomst op 4 april 2024, bespraken de bestuursleden op basis van de presentatie en de daarop volgende discussie, de mogelijkheid om nader onderzoek te laten doen naar scenario's om de stijging van de kosten van de vastgoedportefeuille te kunnen dempen. In de vergadering van het algemeen bestuur van 25 april 2024 is deze opdracht tot onderzoek besproken en vastgesteld.

In het onderzoeksvoorstel wordt gekeken naar diverse scenario's waarbij de volgende vragen worden onderzocht:

- Welke mogelijkheden zijn er om tot een regionale indeling van de posten te komen en wat zijn de financiële en operationele effecten daarvan?
- Wat zijn de financiële gevolgen van de terugkoopregeling? En welke alternatieven bestaan er?
- Welke mogelijkheden zijn er om de vastgoedportefeuille te laten voldoen aan de wettelijke en duurzaamheidskaders en welke financiële gevolgen heeft dit?
- Welke mogelijkheden biedt de gezamenlijke huisvesting van ambulance en brandweer en wat zijn de financiële implicaties hiervan?
- Welke mogelijkheden biedt het opnemen van meerdere gebruiksmogelijkheden in panden waar vanuit ook de VRGZ haar dienstverlening organiseert?

Op basis van bovenstaande vragen zullen verschillende scenario's en de financiële consequenties worden opgesteld. Deze zullen worden besproken door het Algemeen Bestuur. Het uiteindelijke resultaat van het onderzoek moet leiden tot een keuze uit een van de scenario's.

Onderzoek en aanpak

Het voorstel dat het algemeen bestuur VRGZ heeft vastgesteld op 25 april bevat ook een plan van aanpak.

Organisatie

De bestuursleden hebben de wens uitgesproken dat gemeenten goed worden meegenomen in dit proces. Dat geldt voor de ambtenaren van de gemeenten maar ook voor de gemeenteraden. Met oog hierop wordt de volgende organisatie voorgesteld:

- a. Een bestuurlijke procesbegeleidingsgroep wordt ingesteld bestaande uit burgemeesters Ostendorp, Slinkman en Kottelenberg. Deze wordt ondersteund door de VRGZ. De opdracht van deze procesbegeleidingsgroep is het proces te begeleiden en voorstellen te toetsen of ze 'rijp' zijn voor behandeling in het AB. Specifiek aandachtspunt voor deze begeleidingsgroep is samenspraak met de gemeenteraden en het 'zwaluwstaarten' van dit onderzoekstraject met het traject over de kostenverdeelsystematiek.
- b. Een ambtelijke werkgroep wordt ingesteld bestaande uit de betrokken ambtenaren van alle gemeenten in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Deze groep kan in de basis hetzelfde zijn als bij de kostenverdeelsystematiek, en kan worden aangevuld met de benodigde specifieke expertise.
- c. Uitvoering onderzoek en begeleiding proces wordt door een interne werkgroep gedaan, met ondersteuning van adviesbureau HEVO.

Betrekken gemeenteraden

Uw raad wordt op verschillende momenten in het proces actief geïnformeerd. Hiertoe worden onder andere raadsinformatiebijeenkomsten georganiseerd. Om te voldoen aan de behoefte van de verschillende raden in de regio wordt hiervoor afstemming gezocht met de kring van griffiers. Het voorgenomen besluit van het bestuur voor een scenario wordt voorgelegd aan de raden voor zienswijze.

Tijdslijn en fasering

Voorzien is dat het proces ongeveer een klein jaar zal duren en daarmee zal leiden tot een besluit van het Algemeen Bestuur VRGZ voor een scenario in december 2024. Het gaat hier om een beoogde termijn, deze kan in de praktijk nog afwijken indien de inhoud en zorgvuldigheid daarom vragen, in dat geval zult u hiervan op de hoogte worden gesteld. In de bijlage treft u de voorlopige planning aan. Gezien deze tijdslijn met afronding aan het eind van 2024, zal het niet mogelijk zijn de uitkomst mee te nemen en te concretiseren in effecten in de kaderbrief 2026 welke na de zomer wordt opgesteld. Wel zal in de kaderbrief 2026 informatie worden opgenomen over het proces. Door het proces af te ronden in 2024 kan de keuze van het AB met betrekking tot het gewenste scenario naar verwachting wel worden meegenomen in de begroting 2026.

Bestuursleden hebben de wens uitgesproken dat het traject rondom de stijgende kosten, gerelateerd aan het vastgoed van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, in de tijd verbonden wordt aan het traject rondom de kostenverdeelsystematiek. De koppeling tussen deze onderwerpen betreft de koppeling in de tijd, niet de inhoudelijke verbinding tussen de twee thema's. Over het thema kostenverdeelsystematiek bent u separaat geïnformeerd.

Hoogachtend,

College B&W gemeente <naam>
<naam>

Bijlage

In onderstaande tabel is een overzicht van de voorlopige planning weergegeven.

	Periode	Activiteit
1	AB VRGZ 25 april 2024	Besluit AB VGRZ tot uitvoering van een onderzoek om de stijging van de kosten, gerelateerd aan het vastgoed van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, waar mogelijk te dempen
2	mei/juni 2024	Start onderzoek en uitwerken onderzoeksvragen
3	juli/augustus/ september	Uitwerken verschillende scenario's
4	november + AB december	Themadag algemeen bestuur over kostenverdeelssystematiek en stijging kosten vastgoed (voorleggen scenario's) - besluit AB
5	januari / februari	- Zienswijze periode gemeenteraden - Regionale raadinformatie-bijeenkomsten over a) kostenverdeelssystematiek en b) vastgoed
6	2025	De keuze wordt opgenomen in de begroting 2026. Hierbij geldt het reguliere proces waarbij de raden in de gelegenheid zijn een zienswijze op de begroting uit te brengen.